

Primària i secundària

Matemàtiques

Ciències socials i geografia

Activitat 6: Que m'expliquen els mapes?

Descripció:

En aquesta activitat es pot treballar la localització als mapes d'elements representats relacionats amb formes de relleu (puigs, valls, torrents, espadats...) i identificació d'aquestes formes al mapa topogràfic del revers. També es pot abordar l'estudi i la coneixença dels elements característics dels mapes topogràfics (orientació, corbes de nivell, escala, etc.) i de les principals formes de relleu de la Serra de Tramuntana.

Objectius	<ul style="list-style-type: none"> • Conèixer les principals formes de relleu de la Serra de Tramuntana • Aprendre el significat de cada forma de relleu • Aprendre a utilitzar un mapa • Conèixer les característiques principals dels mapes topogràfics
Conceptes clau	<ul style="list-style-type: none"> • Relleu • Puig • Vall • Torrent • Espadat • Topografia • Vessant • Coll • Orientació • Escala • Corba de nivell
Durada aprox.	30 - 40 minuts
Material recomanat	<ul style="list-style-type: none"> • Mapes dels tres sectors • Ordinadors • Mapes topogràfics
Organització participants	Individual o en grup

Metodologia

- 1.** S'explicarà als alumnes en què consistirà l'activitat i els objectius que es volen aconseguir.
- 2.** Durant la segona fase s'explicarà als alumnes tot allò que necessitin saber per treballar amb un mapa: les principals formes de relleu, les corbes de nivell i altres signes convencionals. Aquestes explicacions es poden completar a mesura que es realitzi l'activitat.
- 3.** Seguidament, de forma individual, els alumnes es fixen en el mapa il·lustrat i marquen les formes de relleu que hi veuen. Cada un les marcarà al seu mapa.
- 4.** A continuació un voluntari surt a la pissarra per apuntar els elements i topònims que li diran a mà alçada els seus companys. Es farà una llista d'aquests elements a la pissarra que seran els que hauran de cercar al mapa topogràfic del revers de les làmines. Aquesta llista es pot complementar amb formes de relleu que no surtin representades en aquest mapa d'element.
- 5.** Una altra vegada de forma individual, els alumnes cerquen els elements en el mapa topogràfic del revers i es fixen en els conceptes comentats durant la sessió i en les característiques del mapa, prèviament introduïdes pel professor. Si escau, es poden marcar les formes de relleu més representatives al mapa general.

Cal dir que en aquest mapa topogràfic hi ha una representació bàsica del relleu, el traçat dels torrents, poblacions, carreteres, etc., però pot faltar indicar determinats llocs (muntanyes, possessions, ermites, pedreres, coves, camins, etc.). Poden també faltar alguns topònims o no ser prou correctes (sovint aquest és un aspecte discutit entre els experts i els mateixos residents a la Serra).

Per millorar i completar la informació, l'alumnat pot utilitzar, si escau, cartografia publicada, informació a internet, entrevistes a persones que treballen i/o coneixen la zona, etc.

Per aprofundir

PROPOSTA D'EXTENSIÓ 1:

L'activitat es pot completar amb la recerca, per cada un dels participants, d'una ruta per la Serra, tot fixant-se en quins elements de relleu hi surten representats. Aquestes rutes es poden marcar al mural col·lectiu.

PROPOSTA D'EXTENSIÓ 2:

L'activitat també es pot complementar tot relacionant les formes de relleu apreses amb la seva forma real, ja sigui a partir de fotografies extretes de llibres o d'internet o bé a partir d'una sortida de camp.

Recursos necessaris

Per a la realització d'aquesta activitat és necessari tenir coneixement sobre:

- Coneixement dels conceptes descrits a la taula.
- Coneixement de les principals formes de relleu de la Serra de Tramuntana i d'algunes de les seves característiques destacades.
- Coneixement de les principals formes de relleu del municipi, tot fent especial incidència en aquelles amb què els alumnes puguin tenir, per alguna raó, una relació més directa.

Per saber-ne més:

Material:

Mapes Alpina o de tipus similar.

Pàgina web:

Institut Geogràfic Nacional:

<http://www.ign.es/web/ign/portal/cbg-area-cartografia>